

# מחשבה קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

פסחים דף קיט-ג

מהר"ל נצח ישראל פלי"ג  
ישועות אשא ובשם ה' אקרא". ודקדוקים  
הרבה יש בדברים אלו. שהרי אם אלו  
הרחיקו עצמן מן הברכה מה שלא זכה משה  
לארץ ויהושע לבן, כל שכן דוד שנמצא בו  
חטא גם כן<sup>25</sup>. וגם אבשלום יצא ממנו<sup>26</sup>.

גמ' ע"ז ה.

בר נחמני א"ר יונתן (3) מאי דכתיב (4) נאם דוד  
בן ישי ונאם הגבר הוקם על נאם דוד בן  
ישי שהקים עולה של תשובה (5) וא"ר שמואל

הגר"א תיקוני זהר תיקון נח

באדם שאבד ההוא זיהרא וירש חנוך אף שעשה תשובה גדולה מאד וכן  
ישראל נענל דבעל תשובה יורד בהנה עלמין הכל ולא זכה רק דוד  
הוקם על שלכן עשה כל מה שעשה עד שזכה לזה ולכמה שנים וכ"ה

לשם בשם הגר"א הנ"ל

ספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כד סימן א

**והנה** מאחר החטא ולהלאה הגם שעשה אח"כ תשובה גדולה.  
כמ"ש בעירובין י"ח ב' עכ"ז לא הועיל לו תשובתו להחזיר  
התיקון כמקום כי מאחר שאבד ממנו הזיהרא עלאה לא היה נוגע  
וכן זכה לזה דוד המלך ע"ה ג"כ וזהו שאמר עליו. נאום הגבר  
הוקם על שהקים עולה של תשובה כמ"ש במו"ק ט"ז ב'. אבל זולתם  
הנה לא זכה לזה שום אדם בעולם וכמ"ש כ"ז בארובה הגר"א  
בתיקונים תיקון כ"ח עש"מ. ולכן לא הועיל לאחרי"כ תשובתו להחזירו  
למדרגתו שקודם החטא הגם שעשה תשובה גדולה והוא מהטעם  
הנ"ל כי עיקר תיקוני התשובה לא תמנלו אלא לעת"ל שהוא דעת

פחד יצחק יום הכיפורים מאמר יא

ג. ואמנם תשובתה של שאלה זו מעמידה היא לפנינו אחד  
מעמודי-התוך בעולם התשובה. העמוד הזה נתגלה לנו מתורתו של  
הגר"א. הנה המקרא אומר על דוד המלך שהוא הגבר הוקם על.  
ופירשו חכמים בזה שהוא הקים עולה של תשובה. וכתב הגר"א  
דעולה של תשובה בכאן הכונה היא מלשון עלייה, כלומר, דוד הקים  
עלייתה של תשובה. והענין הוא, שאדם הראשון לאחר שחטא, קיים  
בעצמו מדר נורא של ק"ל שנה בתשובה. ומכל מקום לא הוחזר  
לגן עדן, ובני ישראל לאחר תשובתם על חטא העגל לא קיבלו שוב  
את הלוחות הראשונות. שאולי, גם אחרי אמרו חטאתי נקרעה ממנו  
המלכות, ללא חזור אליו עוד. ואילו דוד, לאחר תשובתו, חזרה אליו  
המלכות, כמו שהיתה מקודם. והיינו מה שהקים עולה של תשובה,  
דהיינו שהקים עלייתה של תשובה. תשובה למקומה הראשון, בלי  
שום הורדת.